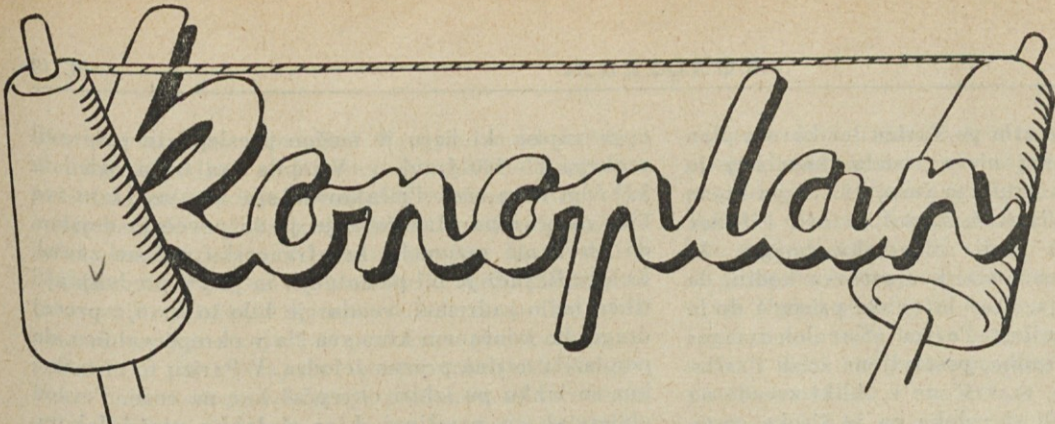

Vtisi s študijskega potovanja v Anglijo

(V Parizu — piše Srečo Bergant)

Ob 12. uri sva prispela na vzhodni kolodvor Pariza. Kolodvor je zelo velik in popolnoma pokrit ter namenjen samo osebnemu prometu. Najin vlak se še niti ustavil ni, ko se je že usula proti njemu truma nosačev. Po trije in celo po štirje so pograbili en kovček tako, da sva se jih le s težavo otesla ter sama odnesla najino prtljago s postaje. Najin cilj je bil severni kolodvor, od koder sva morala nadaljevati potovanje proti Calaisu, s ciljem Anglija. Na severnem kolodvoru sva zvedela, da imava do odhoda najinega vlaka še več ur časa ter sva si zato ogledala Pariz v času enega popoldneva in ene noči, kolikor ga nama je pač ostalo na razpolago.

Za ogled tako velikega mesta kakor je Pariz, bi človek potreboval 14 dni pa še več in še ne bi videl vsega, da bi lahko rekel, da je videl Pariz. S kolegom sva si želela ogledati najzanimivejše stvari, zato sva stopila v menjalnico in zamenjala vsak nekaj angleških funtov. V upanju, da sva z denarjem preskrbljena, sva junaško stopila na pot. Pri sebi sva imela košček papirja, na katerem je bil za silo narisana načrt središča mesta. Ta košček papirja je bil najin edini kažipot. Bil je skromen pripomoček, a nama je vendar mnogo koristil. Vstopila sva v avtobus, ki naju je popeljal po ulici La Fayette proti slavni pariški operi — najinemu prvemu cilju. Zaradi pomanjkanja časa in pa zaradi želje, da si ogledava čimveč, sva ogledovala znamenite stavbe in objekte le od zunaj. Tako sva stala sedaj na Place de l'Opera, v središču Pariza, in kovala načrt za nadaljnji ogled. Občudovala sva naravnost divji promet na ulicah. Avtomobili vozijo tu z veliko brzino in človek postane kar živčen, ko želi prečkati cesto, a ni vaje te divje brzine. Seveda sva po zgledu drugih tudi midva ravnodušno korakala preko cest ter ugotovila, da so vozači avtomobilov zelo dobri in obzirni ter ne obstoji nobena nevarnost, če le ti ne begaš po cesti sem in tja. Mirno sva zatorej korakala preko ceste in avtomobili se pešcem sami kar najvljudneje ognejo. Blizu opere se nahaja tudi Comédie française, ki z velikimi reklamnimi lepaki v vseh barvah vabi človeka, da vstopi in se razvedri v tem gledališču. Najin žep je bil prelahak, da bi vstopila, pa tudi časa nisva imela na pretek. Šla sva dalje in si ogledala palače slavnih in neslavnih francoskih kraljev. Ni mi znano, kaj se sedaj nahaja v tej palači, vem le to, da je že sam pogled na to poslopje veličasten. Portali in kipi iz

marmora, vodometi, stavbe, zidane v raznih slogih, še daleč si nisem mogel ogledati vsaj najvažnejšega, saj zaradi šibkega znanja tujih jezikov nisva mogla vprašati niti za pojasnila. Krenila sva zatorej dalje in si ogledala Louvre, prebivališče nekdanje francoske aristokracije. Samo za obhod Louvra in za ogled od zunaj sva porabila dve uri. Želela sva vstopiti tudi v muzej, vendar je bil ta dan zaprt. Skozi Louvre sva prišla pred Magdalensko cerkev ter od tod preko Seine v latinsko četrt s svetovno znanimi univerzami. Hodila sva ob Seini ter si ogledovala promet po tej reki. Po njej vozijo sorazmerno veliki parniki in vlačilci, ki prevažajo najrazličnejše blago v Pariz in iz njega. Poleg močnega prometa je povsod dosti ljudi, ki se sprehajajo ali pa hite po opravkih. Vrnila sva se preko Seine in prišla na Elizejske poljane. Elizejske poljane so krasen park, ki se razprostira od Louvra pa do Place de la Concorde. V tem parku je vsega dovolj: ribniki, cvetlične gredice, vodometi, otroška igrišča in ne nazadnje prostor za zaljubljenca. Na enem koncu Elizejskih poljan stoji slavolok francoskim prostovoljcem, na drugi strani pa je še bolj poznan »Slavolok zmage«. Daleč v ozadju sva zagledala Eiffelov stolp, šla sva čez Seino ter prišla po polurni hoji pod njega vzhodje. Z dvigalom sva se popeljala v njegovo drugo nadstropje ter za ta izlet plačala vsak 300 frankov. Zdelo se nama je precej, vendar bi dal človek tudi več, če bi vnaprej vedel, kaj vse mu nudi razgled s tega stolpa. Prelepo je opazovati vsakdanje življenje Pariza z višine 120 m, od koder izgledajo ljudje le kot mravlje in od koder so vse največje palače videti le kot otroške igrače. Eiffelov stolp je zgrajen iz samih železnih traverz in človek obstane, ko ga prvič vidi, in sname klobuk v spoštovanje njegovemu zgraditelju. Želela sva priti prav na vrh stolpa, vendar to ni bilo mogoče, ker turistom ne dovolijo vzpona višje, kakor do višine, v kateri sva bila, ker je na vrhu televizijska oddajna postaja. Hodila sva v tej višini po terasi ter s te so-

*Prijetno letovanje v času rednega
dopusta želi vsem bralcem Konoplana
uredništvo*

razmerno velike višine zrla po Parizu ter kovala plan za nadaljnji pohod, saj nisva vedela, kam naj jo mahneva, da bi v tem kratkem času, ki sva ga imela razpolago, videla čimveč. Zapustila sva Eiffelov stolp ter se namerila proti »Slavoloku zmage«. Ze s stolpa sva točno preudarila, kod morava hoditi, da prideva do novega cilja. Prav hitro sva prispela do te druge največje znamenitosti Pariza. »Slavolok zmage« je velika kamenita zgradba, postavljena sredi Pariza, in od nje vodijo ceste, razvrščene v obliki zvezde na vse strani mesta. Okoli slavoloka pa je široka cesta, po kateri stalno drvi reka avtomobilov. Nekaj časa sva čakala, da bi se promet polegel in bi imela tako možnost prekoračiti cesto, vendar je bilo najino čakanje brezuspešno, zato sva prekoračila cesto s prav počasnim korakom ter prispela na drugo stran brez nezgode, ker so vozniki avtomobilov do pešcev zelo obzirni. K Slavoloku zmage sva prispela ravno v trenutku, ko je neka delegacija polagala venec na grob neznanega junaka. Po vsej stavbi Slovoloka so vklesana imena slavnih francoskih mož politikov, vojskovodij, pesnikov, pisateljev in znanstvenikov. Od tod sva v daljavi zagledala nov ogromen spomenik, sestavljen iz samih topovskih cevi, na čigar vrhu je soha Napoleona. Do tja nisva šla, ker je bilo predaleč in pričelo se je že mračiti. Vrnila sva se s ciljem »severni kolodvor« ter šla preko »Place del san Honore« ter po istoimenski aveniji do palač posameznih v Franciji akreditiranih poslaništev. Vrsta prelepih avtomobilov je stala pred temi palačami in prihajali so še novi, izstopale pa so dame in gospodje v večernih oblekah (Pariz!) pa tudi v pustnih maskah ter hiteli v posamezne palače na pustne zabave.

Nekatere stvari sva si ogledala, ostalo pa nama je še vseeno nekaj časa, saj na spanje sploh pomislila nisva. Odšla sva zato na ogled vsakdanjega Pariza ter si ogledovala izložbe, ki so zelo okusno in dragoceno opremljene. Cene na razstavljenem blagu so bile astronomske — za naše pojme. Mesto je zažarelo v milijonih luči vseh barv. Veliki reklamni napisi so se venomer prižigali in ugašali, tako da je človeka, ali bolje rečeno najino nevajeno oko, kar slepilo. Seveda sva postala tudi midva žrtvi svetlikajočega reklam-

nega napisa, ki naju je močno preslepil in pripravil vsakega ob 500 frankov. Vstopila sva in si ogledala 3 D-film brez očal. Pričakovala sva kaj več, zato sva bila rozočarana. Razočaranje je še povečalo dejstvo, da nisva nič razumela, ker francosko pač ne znava. Kolega Rajner je bil pametnejši in je pri predvajanju filma malo zadremal, vendar je bilo to spanje precej drago. Po končanem kinu sva šla v okrepčevalnico, da potolažila najina prazna želodca. V Parizu to ni težko, ker se lahko po izbiri okrepčaš kar na cesti. Povsod ob cestah so paviljoni, kjer si lahko utešiš lakoto, seveda za precejšnje denarce. Ogledala sva si še pariško podzemeljsko železnico, ki je zelo lepo in praktično urejena. Pri plačilu 30 frankov za osebo bi se lahko vozila ves dan, če bi se nama to ljubilo, ker na podzemeljski železnici ni sprevodnikov, ki bi pregledovali vozne listke. Vlaki vozijo z veliko brzino in treba je biti previden, da se človek ne zapelje. Peljala sva se od San Deniških vrat na severni kolodvor ter od tod na Monmartre, kjer sva pričela najin nočni sprehod po mestu. Promet se je nekoliko polegel, pričeli pa so križariti po cestah kamioni, kateri v nočnem času zalagajo pariške trgovine z zelenjavo in drugim živilskim in potrošnim blagom. V tem času je bilo pred raznimi trgovinami naloženo po pločnikih za cele skladovnice pora, peteršilja, zelene in druge zelenjave. Hodila sva po mestu ter imela priliko videti bogastvo in bedo Pariza. Na ulicah so se pojavljali razni razcapanci, zato sva se držala bolj prometnih cest. Videla sva tudi cele družine najbednejših Parižanov, ki so prenočevali v vhodih v podzemeljsko železnico, kjer je še nekaj toplote, ki prihaja iz podzemlja. To je bilo v sredini mesta, kakšna je šele beda na obronkih mesta in v predmestjih, kamor nisva utegnili? Nadaljevala sva ogled mesta. Točno ob dveh po polnoči sva stala pod stolpi Notredamske cerkve. Počasi sva se vračala na kolodvor ter v njegovi bližini v nekem nočnem lokalu počakala do odhoda najinega vlaka. Najin postanek v Parizu nama je omogočil videti drobec življenja v Parizu podnevi in ponoči. Nadaljevala sva pot proti Calaisu.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Zapiski s prakse v tovarni Whitehouse Belfast

Tovarna Whitehouse je bila zgrajena leta 1906 in se ji to pozna po nesmotrnem razporedu prostorov še danes. Tovarna ima namreč dva obrata; zgornji obrat in spodnji obrat. V spodnjem obratu je skladišče dolgega vlakna in predpreditnica za dolgo vlakno. Zgornji obrat je večji in je v njem predpreditnica za kratko laneno vlakno, skladišče, nekaj line sistemov in mokra predilnica z motovilnico in sušilnico. Line sisteme so ravno v času najine prakse selili v spodnji obrat, jih remontirali in preuredili na posamičen pogon. V zgornjem obratu je namreč povsod transmisijski pogon. Najprej bom opisal zgornji obrat in nato spodnjega, in to samo predpreditnico.

Prvi dan, ko sem si ogledal tovarno le površno v spremstvu nekega Irca, sem dobil vtis, da sem prišel v zelo zastarelo predilnico lanu in da ne bom imel prilike videti nič novega. Temu je bil prvo kriv trans-

misijski pogon strojev, katerega nisem bil vajen, in napravi vtis zelo zastarele tovarne. Tudi stroji so starejši od naših in nekateri tudi tehnično manj dovršeni kakor naši. Drugič me je deprimirala izprašilna naprava, ki je preprežala prostor nad stroji in onemogočala prost razgled po oddelku. Vse to je za naše pojme nenavadno, in ker sem pričakoval modernjših strojev od naših, sem bil pač v prvem trenutku rozočaran. To svoje mnenje sem sčasoma spremenil. Privadil sem se transmisiji in drugim napravam ter pričel pregledovati posamezne stroje in faze dela ter prišel do zaključka, da pač ne delajo drugače kakor mi (kar bi bilo tudi nemogoče), imajo pa vključ temu od nas neke prednosti. Njihova največja prednost je boljši material, surovina, katero predelujejo. Nadalje sem pri točnejšem ogledu njihovih strojev ugotovil, da tečejo brezhibno in se v tem pogledu mi z

njimi ne moremo primerjati. Ta njihova prednost je razumljiva vključ njhovemu starejšemu strojnemu parku, ki ga posedujejo. Lastniki tovarne Whitehouse imajo namreč možnost zamenjave izrabljenih strojnih delov, katere dobijo v tovarni strojev, ki je tudi v Belfastu in v kateri so solastniki tudi lastniki te tovarne. Predilnica, v kateri sva bila na praksi, služi namreč tovarni strojev za praktično preizkušnjo novotarij, ki jih izdelajo v tovarni tekstilnih strojev. Tako imenovanega zabijanja grebenov v razveznem polju skoraj ne poznajo in se jim to zgodi zelo redko, a nikoli ne zaradi izrabljenosti polžev in drugih delov v raztezalni glavi, kar je pogosti primer v naši predpredilnici. Ta zavora v njihovi produkciji odpade in jim zato nikdar ne stojijo stroji zaradi pomanjkanja materiala, pač pa včasih, a še to zelo poredko, zaradi previsoke produkcije. Kdor vsaj malo pozna našo predpredilnico, ve, da imamo stalne težave z lesenimi raztezalnimi valjčki. Sedaj sicer ne več na strojih, ker imamo vedno nekaj teh na zalogi, pač pa pri nabavi lesa in pri njih izdelavi, ker so potrebe vedno velike. V tej tovarni na Irskem tudi tega problema ni, ker nabavljajo odlične, ustrezajoče les iz Amerike (ameriški rdeči javor), ki je dovolj sušen in so valjčki iz njega na straneh zaščiteni pred vlago s slojem šelaka. Ti valjčki so zelo močni in trdni tako, da jih na strojih lahko polno obtežijo, kar je nujno za njihovo dolgo vlakno, ki daje več odpora pri raztezanju in zahteva zato večjo obtežbo. Seveda je to dragocen les in ga zato tudi temu primerno čuvajo. Pri ostruženju odvzamejo le tenak sloj oboda valjčka, in jim eden služi tako na stroju 3—5 let.

Zanimiva je tudi sesalna naprava za prah. Je zelo dobra, kar se tiče njenega namena, toda zelo razsežna. Njene cevi so napeljene nad vsemi stroji. Od teh cevi so napeljeni odcepi na vsako raztezalno glavo posebej. Sesalne šobe so zelo velike in posesajo pretežni del prahu, ki se sprošča pri predelavi surovine. Seveda zahteva ta naprava zelo močne ventilatorje, ki jih tudi imajo in to delo tudi izvrstno opravijo. Pri kardah posesani prah filtrirajo skozi vrečne filtre in se lahko čisti zrak vrača v obrat ali pa izpušča ven. Pri raztezalkah in predpredilnih strojih imajo odvode napeljene v kanale tekoče vode izven obrata, tako da se prah ne širi v okolico tovarne. Izpraševalne naprave so sicer obsežne, vendar ne kvarijo preveč izgleda obrata, ker so lepo izdelane in lepo prepleskane z bronzo. Priznati moramo, da te naprave zelo izboljšujejo delovni pogoji v obratu, vendar dvomim, da bi obstojale, če bi jih vlada k temu ne primorala.

Stene v vseh oddelkih tovarne kakor tudi stene v pisarnah so prebarvane z oljnato barvo. To bi bil za nas luksuz, ker barva, posebno pa oljnata, ni poceni. Vodstvo tovarne Whitehouse trdi, da se jim to izplača, ker drži oljnata barva 4 leta, čuva stene pred vlago in omogoča čiščenje prahu s sten z lahkim prebrisanjem. Izgled oddelka daje s tem mnogo svetlejši izraz, kljub temu, da ta barva ponekod tudi odpada; vendar samo v tako malih in izjemnih primerih, da sploh ni vredno omembe.

Ureditve v spodnji tovarni je slična ureditvi zgornje. Spodnji obrat ima le druge stroje in njihovi česalni stroji bi spadali skoraj že v muzej. Na teh starih strojih imajo večkrat kakšne okvare, tako da morajo stroj ustaviti večkrat tudi za dalj časa. To jih ne moti, ker imajo česalnih strojev dovolj in lahko poženejo takoj drugega. Na teh strojih je dobro samo česanje in to je tudi vse, kar se od njih zahteva. Česalnih strojev imajo pet. Od vseh teh petih sta samo dva avtomatizirana z odvajalnim aparatom, medtem ko so ostali trije polavtomatski ter zahtevajo zato večje število ljudi — in še eden stroj v predilnem procesu. Vsekakor so na prvi pogled bolj ekonomični avtomatski česalni stroji, na kar pa ne mislijo tamkajšnji tovarnarji ter se rajši poslužujejo polavtomatskih strojev, katerih proizvodi so mnogo boljši in lepši od proizvodov polnoavtomatiziranih. Ni posebno težko opaziti posebnost vodenja te tovarne, kjer se polaga mnogo več pozornosti kvaliteti izdelka, kakor pa količini oziroma prihranku na času in delovni sili. Sigurno se jim to izplača, ker v nasprotnem primeru ne bi delali stvari v svojo lastno škodo. Ker na česalnih strojih zelo presegajo potrebe naslednjih strojev, delajo na česalnih strojih samo štiri dni na teden. V ostalih oddelkih delajo pet dni na teden po ves dan, tako da skupno naredijo 44 ur na teden. Takoj se nama je vrinilo vprašanje, kako je s plačo ostalih dni teh srečnih ali pa nesrečnih ljudi, ki delajo samo štiri dni na teden. Zakaj ne bi raje ustavili en stroj in delali tako 5 dni v tednu! To je pa tako: na Irskem imajo še gotov odstotek ljudi nezaposlen, sicer ne velik, zato zaposlujejo raje nekaj več ljudi po 4 dni, medtem ko prejmejo plačo za peti dan od države. Tako dela vsak nekaj, kar ima tudi svojo prednost. Podporo dobivajo tudi tisti, ki so ves teden brez dela, kar pa vpliva zelo varno, saj se le-ti na podporo navadijo in kljub temu, da ni ravno velika, sploh nečejo več zaposlitve, prisiliti jih pa ne morejo k delu, kjer jim delo ne ustreza niti ugaja.

(Nadaljevanje)

Naša anketa

IZ UREDNIŠTVA

Na razpisano anketo v 17. številki Konoplana je naše uredništvo prejelo naslednji dopis, katerega zaradi svoje zanimive vsebine v celoti objavljamo. Uredništvo želi še nadaljnjih mnenj o našem listu, za kar prosi vse delavce in nameščence v vseh oddelkih našega podjetja, da podobno kakor dopisnice iz predilnice, napišejo svoje mnenje in pripombe, ki jih bomo vzeli z veseljem na znanje.

Delavke in nameščence predilnice so uredništvu dostavile naslednji dopis:

Ne samo v uredništvu, tudi v predilnici smo že govorile o tem, kaj naj bi naš Konoplan prinašal; pa smo mišljenja, da je list dober, a vendar bi lahko bil še boljši.

Posebno rade prebiramo članke tov. Korbarja, kjer je mnogo poučnega, saj se zanimamo tudi za drugo delo in ne samo za naš »fah«. Prav zato bi želele, da

nam napiše kdo kaj več tudi o naših rečeh in delu; pa takó »po domače«, da ne bo preveč učenó! Saj so strokovni izpiti pokazali, da tudi me delavke želimo naprej in da nismo »od muh«. Za tako čtivo bi pač lahko poskrbeli naši mladi tehniki, če so že naši »kandidati za penzijo« preveč okorni.

Kar se pa zabavnega dela tiče, pa mislimo, da bi lahko naša Špelca imela v vsaki številki svojo stran, toliko ga nekateri »kronajo«. In ker tako originalno in odkrito kakšno zine, bi bilo prav, če bi tudi o onih iz pisarne kakšno rekla. Me že vemo, samo napisat ne znamo. »Vici« so nekateri kar posrečeni, toda v zadnji številki jih je pa bilo že kar preveč; ni treba, da bi

v Jaršah izhajal nov Pavliha. Res pa je, da bi namesto take godlje, kakor je ona hrvaška o »Pankraciju & Co.« prinesel naš Konoplan lahko kaj boljšega.

Kar je v redu in prav — to so nagradne uganke. Ne zaradi nagrad, temveč zato, ker se na ta način najbolj nevsiljivo, podzvestno izobražujemo. Mimoregrede se pozanimaš za stvari, ki si jih že pozabila — če sama ne veš, pa vprašaj. Mogoče bi kazalo priobčiti tudi kakšno križanko; a takšno, iz našega okolja. Tiste v TT-ju so prehude. Tudi poeti so med nami; pod pesem Na veliko planino bi mirno lahko natisnili ime; saj je naša!

Predilnica

Morda vas bo zanimalo

Šest mesecev leta 1954 je za nami. Odločil sem se, da napišem nekaj o vremenu, ki je bilo ravno v letošnjem letu tako zelo muhavo. Kolikokrat so bili v tem času prav zaradi vremena prekržani vsi tako lepo zasnovani načrti, kolikokrat si vzdihnil, ko te je zbudila ura, da pohitiš na delo in je tvoj prvi pogled veljal vremenu — pa dež. Kolikokrat si preklinjal ob 14. uri, ko si zapuščal delo in je deževalo pa si bil brez potrebnega oblačila in brez dežnika — ko pa je zjutraj tako lepo kazalo.

V nekaj številkah vam bom povedal, kolikokrat smo imeli v Jaršah lepo vreme, kolikokrat je bilo oblačno brez padavin in kolikokrat je deževalo ozir. v zimskem času snežilo.

Meseca	Lepo dni	Oblačno dni	Padavine dni
Januarja	19	2	10
Februarja	14	9	5
Marca	14	8	9
Aprila	13	8	9
Maja	7	3	21
Junija	9	2	19

Tudi to je bilanca. Tovariš Perko iz Domžal si je kupil novo kolo znamke »Rog«. Do tega sklepa je prišel, ko je skoraj 7 let pešačil vsak dan iz Domžal v Jarše v službo in zopet nazaj. V tem času je prehodil nekako 13.140 km. Če bi v tem času hodil službeno v Beograd, bi prišel tja in nazaj 11-krat, če bi šel na potovanje po svetu, bi prišel po kopnem preko Male Azije, Indije in Avstralije do južnega otoka Nove Zelandije. Če pa bi bil tovariš Perko Američan, bi lahko prehodil pot od Ognjene zemlje (najjužnejša točka Južne Amerike) do kraja v Aljaski, ki je Aziji najbližji.

Kratke iz življenja v IPI

Sindikalni podružnici in upravi IPI izrekamo za hvalo za udobno preživel dopust v planinski koči na Mali planini. Bili smo prvi dopustniki v domu Induplati ter zrlili na prihodnje dneve zelo negotovo; zato sporočamo vsem onim, ki še želijo preživeti dopust v domu Induplati na Mali planini, da je dom najlepše urejen in oskrbovan. Hrana je obilna in je vsak posamezen dan res brezskrben in po svoje lep.

Mladinska organizacija v našem podjetju se je 19. in 20. junija udeležila zaključnih svečanosti mladinskega festivala v Kopru, ki se ga je udeležilo 40 mladincev iz našega podjetja.

Odbojkaši-reprezentanti so se v preteklem mesecu pomerili z moštvo »Gradisa« v Ljubljani ter zapustili igrišče premagani s 3:0. Isti rezultat so odnesli s tekme proti moštvu iz Mekinj. Tudi povratna tekma se je končala z rezultatom 3:0 v korist Mekinj. Dne 24. junija pa so naši odbojkaši zgubili prijateljsko tekmo proti moštvu »Titan« Kamnik z rezultatom 3:1.

Sindikalna podružnica »Svilanit« Kamnik je pozvala našo podružnico na tekmovanje v odbojki, streljanju in šahu. Tekmovanje se bo vršilo po dosedanjih ugotovitvah verjetno šele julija.

Vodstvo tabora v času dopusta sporoča vsem prijavljencem, da bo tabor postavljen v Ankaranu, 6 km od Kopra. Tabor se bo pričel v nedeljo 18. julija in bo trajal do petka 30. julija. Vsak udeleženec tabora naj vzame s seboj eno odejo, pribor za umivanje, jedilni pribor ter tri menažke. Ne pozabite na osebne izkaznice.

Pripravimo se na športni teden IPI

Pripravljalni odbor za STIPI 1945 je dne 28. junija podrobno pretresal vsa vprašanja v zvezi z izvedbo STIPI v letošnjem letu. Določil je datum, ki je dokončen, ter posamezne discipline, v katerih bodo tekmovali naši fantje in dekleta.

STIPI 1954 se bo vršil v času od 5. do 11. septembra 1954 z naslednjim podrobnejšim razporedom:

5. sept. Vzpon na Storžič:
za moške in ženske tekmovalce obvezen vzpon do koče pod Storžičem.
6. sept. Streljanje v Domžalah:
moški: na 100 m z vojaško puško,
ženske: na 10 m z zračno puško.
7. sept. Lahka atletika:
moški: tek na 100 m, met krogel, troskok,
ženske: tek na 60 m, met krogel.
8. sept. Plavanje:
moški: 50 m prsno, 50 m hrbtno, 50 m prosto, skok s 3 m deske;
ženske: 50 m prosto, 50 m hrbtno, skok s 3 m deske.

9. sept. Lahka atletika:
moški in ženske: skok v višino, met kopja, met diska.
10. sept. Lahka atletika:
moški: skok v daljino, tek na 800 m,
ženske: skok v daljino, tek na 400 m.
11. sept. Prosti dan.
12. sept. Kolesarjenje:
za moške in ženske ista proga: Jarše, Radomlje, Duplica, Kamnik, Moste, Mengeš, Domžale, Vir, Radomlje, Jarše.

Istega dne popoldne bo razdelitev plaket zmagovalcem ter za vse tekmovalce, sodnike in najagilnejše člane Partizana Jarše prosta zabava.

Pripravljalni odbor je določil sodniški zbor, ki ga sestavljajo: Rebernik Franc, Jerovec Mara, Gerkman Jože, Deržič Ivan in Zornada Aron. Sodniki bodo po dosedanjih izkušnjah na STIPI sami določili način ocenjevanja ter uredili vse ostalo za brezhiben potek tekmovanja.

Glede prijav posameznih tekmovalcev se je pripravljalni odbor odločil takole: prijavnice se razdelijo med mojstre in ostale vodje oddelkov, ki jih razdelijo in poberejo ter oddajo tov. Kuncu do 15. avgusta. Na tekmovanje se lahko prijavijo vsi delavci in delavke ter ostali zaposleni v našem podjetju.

Pripravljalni odbor želi, da bi se na to tekmovanje prijavilo kar največ ljudi, katerim bo omogočena zamenjava delovnega časa v tekmovalnem tednu na predpoldansko izmeno.

Izkoristite letni dopust tudi zato, da se pripravite na tekmovanje STIPI 54.

Kino „Induplati“ bo predvajal

- 17.—18. VII. »Soledadin šal«, mehiški film;
21.—22. VII. »Plamen in puščica«, ameriški film;
24.—25. VII. »Zloglasna«, ameriški film;
28.—29. VII. »Prva dama Amerike«, ameriški film;
4.—5. VIII. »Maja v tančici«, nemški film — repriza;
7.—8. VIII. »Obrni ključ nalahno«;
11.—12. VIII. »Rdečelaska in kovboj«, ameriški film;
14.—15. VIII. »Skaramuš«, ameriški barvni film;
18.—19. VIII. »Francis v velemestu«, ameriški film;
21.—22. VIII. »Niagara«, ameriški barvni film;
25.—26. VIII. »Mandy«, angleški film — ponovitev;
28.—29. VIII. »Trobente in bobni«, ameriški barvni film — ponovitev.

Vesela kronika

Odkar smo ostali v podjetju brez kronista, je menda moja naloga, da vsak mesec zabeležim najzanimivejše stvari iz našega življenja, iz življenja v Induplati. Včasih ga sama kaj pokronam in včasih drugi, vse skupaj pa dá kroniko. Zahvaljujem se zato za sodelovanje v tej rubriki vsem onim, ki ga pomagajo kronati.

Mnogo govora je trenutno o novih delovnih oblekah. Dekleta pravijo, da so manjšim povečini predolge; pa menda ne bo tako hudo, saj tudi najmanjše ne segajo dalj z nogami kakor do tal.

Novost v našem podjetju je betoniran prehod iz predilnice v tkalnico. Ljudje, ki mnogo križarijo po dvorišču, so mnenja, da bi postavili na križišču sredi dvorišča prometnega stražnika, čigar naloga bi bila preprečevati nesreče, kajti sedaj vozi tudi Janez tod z veliko brzino.

Kuharice v menzi razpisujejo mesto nosača večerje v vratarnico za one, ki so v popoldanski izmeni. Pogoji: točnost. Od ponedeljka do petka ob 19.30 uri, ob sobotah ob 20. uri (ker poslušajo abonenti »veseli večer« radia Ljubljana).

Turiste našega doma na Mali planini opozarjam, da ni nujno, da se vračajo v dolino po »plezalni poti«. Ta varianta pride v poštev le za one, ki so se na vrhu naužili preveč vlage.

Kinoupravi priporočam, da na vse one sporedne lepake, kjer ne pričakujejo k predstavi dosti obiska, napišejo »mladini izpod 16 let vstop ni dovoljen«. Prepričana sem, da bo potem dvorana nabito polna.

Organizatorjem športnih in drugih prireditev priporočam, da si izberejo za kraj bodočih prireditev in nastopov kako mesto ob obali, saj imamo dovolj mladine obojega spola v našem podjetju, le za domače igrišče se ne zanimajo.

Naše igrišče je res nekaj posebnega. Tistega ni več in prav verjetno bodo morali fantje tudi letošnji STIPI organizirati po starem načinu. Škoda je le v tem, da tokrat niti 100 m steze ne bo. Trenira se tudi ne, tako lahko zabeležim, da je najbolj reden obiskovalec našega »stadiona« krava, ki sicer ne rabi lahko-atletске steze, ampak svojo dnevno »rundo« vedno na novo označi.

Nagradna vprašanja v 18. številki Konoplana so močno razburila člane našega kolektiva. Posebno se je povečalo zanimanje za trigonometrijo, čemur je vzrok ono o dimniku. Najagilnejši so oni, ki imajo »stalno bivališče« ob dimniku. Pri določanju višine si pomagajo s trikotniki. Miha je postal celo drugi Pytagoras, da in se ni dal motiti niti z delom, ki mu ga je prinesel Jože.

Tovariš Peternel je priredil v juniju prav zanimivo razstavo. Na vpogled je dal predmete, katere pozabijo abonenti v menzi. Ogrodje je tvoril dežnik, na katerem so visele nogavice, kapa, aktovka in drugi predmeti. Če bi lastniki teh predmetov pozabili v menzi svoje glave, bi tam visele 4 glave naših tekstilcev.

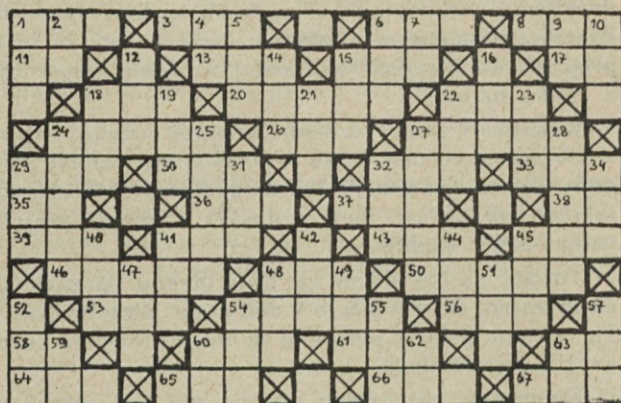
Rešitev nagradne uganke iz 18. številke Konoplana

1. Dimnik tovarne Induplati je visok 41,5 m.
2. 1 atmosfera je pritisk 1 kg na 1 cm².
3. V naši tkalnici se najbolje tke pri 80 do 85 %, zračni vlagi.

Pravilno je rešilo gornja vprašanja 10 reševalcev. Zreb je določil

- I. nagrado, tiskan prt, tov. Deržič Angelci,
- II. nagrado, platno za kratke hlače, tov. Borštnarju Dušanu,
- III. nagrado, laneno brisačo, tov. Stele Pavli.

Nagradna križanka „prt“

Vodoravno: 1. lanena preja; 3. mera za prejo, tudi bolezenski pojav; 6. čut tkalke, tudi moško ime; 8. končna številka letnice velikega požara v Jaršah; 11. znak za kemično prvino; 13. slovanski kalek; 15. tekstilni izdelek; 17. veznik; 18. ploskovne mere; 20. prvi predsednik našega sindikata; 22. magnetni tečaj; 24. preja iz starih cunj; 26. kratica za znano tekstilno tovarno; 27. prvi ustreljeni talec v Jaršah; 29. število vseh ustreljenih talcev v Jaršah dne 26. avgusta 1941; 30. krajšava za pravopis (latinsko); 32. nevtralizator za kisline, tudi pralno sredstvo; 33. domača nikalnica; 35. s pravokotnimi etiketami označena preja; 36. nogometni pojem; 37. glavna nalezljiva bolezen; 38. časovni veznik; 39. mednarodna trgovska kratica; 41. gurmanska jed; 43. časovna enota; 45. prvi jarški partizan (pozneje izdajalec); 46. sintetsko vlakno; 48. čuvaja; 50. drugi ustreljeni talec v Jaršah; 53. važen artikel naše tovarne in 54. kraj njegove izdelave; 56. železniška nujnost; 58. zadnja beseda ločencev; 60. kratica za bivšo direkcijo (hrv.); 61. vprašalnica; 63. prva beseda v zakonu; 64. ime letošnje smučarske prvakinje v smučanju; 65. blago za perilo; 66. ime prvega delegata naše tovarne; 67. izdelek iz konoplje.

Navpično: 1. zadnja št. letnice odprtja naše tovarne; 2. predlog; tudi reka v Sibiriji; 4. zadnji dve črki važnega tekstilnega središča; 5. prostorninska mera; 6. dovtip; 7. okrajšava za fašističnega okupatorja; 9. osebni zaimek; 10. prva številka zadnje številke Konoplana; 12. bodeč grm; 14. kurirji; 15. tretji sklon zaimka »ona«; 16. odeja (domače); 18. nogometni izraz; 19. ime slovenskega pesnika (Tržičan); 21. herojske pesnitve; 22. dalmatinski otok, znan po ovčjem siru; 23. tekstilna surovina; 24. vrsta bombaža; 25. telesni, tudi oblastveni ud; 27. reka, ki teče skozi Beograd; 28. prvi organizator KP v naši tovarni; 29. strukturna cena; 31. pogonska sila; 32. trda voda; 34. prislov kraja; 40. okrajšava za okupatorja v l. 1809 do 1813; 41. rudarjeva delavnica; 42. država, iz katere so prišli prvi tkalci v Jarše; 44. tekstilni izdelek; 45. krasota; 47. bližnja tovarna; 48. dvojček; 49. košarski klub; 51. števnik; 52. enobarvna česanka in mikanka; 54. žensko orožje; 55. tuje žensko ime; 57. v Begunjah ustreljen talec; 59. tuja okrajšava za morebiti; 60. medmet za bolečino; 62. osebni zaimek; 63. akademski naslov.

V prazna polja vstavi rojstno letnico maršala Tita.

Pravilne rešitve dostavite uredništvu do 20. avgusta 1954. Žrebanje bo v sindikalni pisarni v sredo 25. avgusta 1954 ob 14. uri in je za vse bralce Konoplana javno in dostopno.

Nagrade:

- I. nagrada 1000 din,
- II. nagrada 500 din,
- III. nagrada 300 din.

Najvažnejši trgovski nazivi blaga

Posamezne tkanine označujemo z raznimi imeni, ki so tehničnega ali trgovskega izvora. Pri prvih nam tkanina označuje lastnosti, izgled ali vezavo blaga, pri drugih pa nam ime pove kraj, kjer se je blago najprej izdelovalo in podobno.

Barhent je bombažasta tkanina, ki je na eni strani kosmatena in se uporablja za zimsko perilo, za ženske in otroške obleke in podobno.

Batist je fino bombažasto blago in se uporablja za finejše perilo in žepne robce. Ločimo več vrst batista, kot na primer batist mako, batist holande, batist opal itd. Batist raye je progasto blago z atlasastimi črtami.

Šifon je beljena tkanina iz bombaža v platnovi vezavi, ki se uporablja za posteljno in telesno perilo.

Kreton je ceneno bombažno blago, ki kot tiskana služi za predpasnike, perilo in podobno.

Duk je blago za perilo, skano iz mešanice lanu in konoplje. Močno je kot jadvovina.

Domestik je ameriško bombažno platno, ki se uporablja v finejših kvalitetah za perilo, v močnejših pa za podlogo.

Flanela je bombažasta tkanina, tkana v platnu ali kepru, ki je na obeh straneh kosmatena. Uporabljajo jo za zimsko perilo, ženske in otroške obleke, lahko tudi kot flanelaste rjuhe, za pižame itd.

Frenč je ceneno potiskano blago iz bombaža za moške srajce.

Gradel je bombažna tkanina, tkana v keprovi vezavi (koničast keper), ki se uporablja za moško spodnje perilo, prevleke blazin, delovne obleke, halje in predpasnike. Za zimsko perilo je gradel na eni strani kosmaten kot barhent.

Kalmuk je dvovotkova tkanina, ki je na obeh straneh kosmatena. Uporablja se za oboje, jutranje jopiče in trebušne pasove.

Kanava je porozna tkanina, tkana v vezavi kanava, ki se uporablja posebno za moške letne srajce.

Kotenina ali molino imenujemo surovo bombažno blago, ki pride s statev.

Oksford je močnejše blago, pestrih vzorcev, ki se uporablja kot trpežno blago za moške srajce.

Panama je porozna tkanina, tkana v vezavi panama, ki se uporablja za letne moške srajce in ženske bluze. Navadno je tkana iz bombaža.

Popelin je fino bombažno blago, redkeje iz umetne svile. Popelin tkemo navadno iz visokih števil bombazne preje, ki je predhodno mercerizirana, navadno do širine 80 do 85 cm.

Izdaja v 500 izvodih kolektiv tovarne »Induplatič«
Odgovorni urednik: Lipovšek Otmar
Natisnila Triglavska tiskarna v Ljubljani